

EXEMPEL PÅ HUR MAN BESVARAR ESSÄFRÅGOR

Här nedan följer två exempel från de frågor som kan komma upp om Andra VK:

1. Analysera de långtgående och de mer omedelbara orsakerna till Andra Världskriget.

Denna fråga har två stycken klara delar – du skall beskriva de långtgående och de omedelbara orsakerna till Andra VK och ge en förklaring till varför du valt just dessa orsaker.

Inledning: Fråga + outline – Här nedan följer ett exempel på hur en inledning kan se ut:

EX: *Andra världskriget bröt ut i september efter den tyska attacken på Polen. Bakgrunden till utbrottet kan delas in i mer långtgående orsaker och andra omedelbara orsaker. I detta svar så kommer jag först behandla betydelsen av uppgörelserna efter Första VK; de ekonomiska problem som börskraschen i New York orsakade, den tyska upprustningen och Hitlers aggressiva utrikespolitik samt Nationernas Förbunds misslyckande. Efter detta så kommer jag fokusera på de mer omedelbara orsakerna framförallt den sista fasen i Hitlers utrikespolitik, eftergiftspolitiken från Storbritannien samt den oväntade Molotov-Ribbentroppakten i augusti 1939.*

Efter inledningen så skall du sedan tydligt presentera dina huvudargument. Här görs detta i samma ordning som argumenten presenterades i inledningen:

ARGUMENT 1: En av de grundläggande orsakerna till Andra världskrigets utbrott var de olösta problemen efter Första VK... (bevis – fakta som stödjer detta påstående)

ARGUMENT 2: Flera perioder med ekonomiska problem, speciellt depressionen efter börskraschen i New York kom att skapa ett mer spännt politiskt och ekonomiskt klimat över större delen av världen. Detta anser många historiker vara den främsta orsaken till Andra VK... (bevis – fakta som stödjer detta påstående)

ARGUMENT 3: Nationernas Förbunds inbyggda svagheter samt dess oförmåga att lösa de stora problemen ställdes inför under 1930-talet är en starkt bidragande orsak till Andra Världskrigets utbrott... (bevis – fakta som stödjer detta påstående)

ARGUMENT 4: Depressionen ledde till att flera länder blev diktaturer. Tysklands nye ledare 1933 Adolf Hitler låg bakom en mer aggressiv tysk utrikespolitik vilket kom att bidra starkt till själva krigsutbrottet 1939... (bevis – fakta som stödjer detta påstående)

ARGUMENT 5: Storbritanniens och Frankrikes politik att ge efter för Hitlers krav anses också ligga bakom krigsutbrottet 1939... (bevis – fakta som stödjer detta påstående)

ARGUMENT 6: Det som kom att sätta igång själva kriget i september 1939 var den pakt som oväntat slöts mellan Nazi Tyskland och Sovjetunionen i augusti 1939... (bevis – fakta som stödjer detta påstående)

Uppräkningen av argument ovan är en mycket narrativ del – d.v.s. den består till stor del av faktakunskap. Nu behöver du diskutera/analysera argumenten. En metod att göra detta är att jämföra de olika argumenten och se hur de påverkar varandra.

DISKUSSION: Här följer ett exempel på hur resultaten efter Första VK och de följande ekonomiska samt politiska problemen får ödesdigra konsekvenser för den demokratiska utvecklingen i Tyskland...

EX: *Problemen efter Första VK bestod bl.a. av tysk ilska över de hårda kraven vilket orsakade ekonomiska, sociala och politiska problem i landet. Skadeståndskraven går sedan att länka till ekonomiska problem i Tyskland samt behovet att ta emot lån (Dawesplanen 1924) som kopplade den tyska ekonomin till den amerikanska ekonomin. Vid hyperinflationen 1923 i Tyskland så förlorade framförallt den tyska medelklassen sina besparingar vilket innebar ett sänkt förtroende för det demokratiska Tyskland (Weimarrepubliken). När sedan nästa ekonomiska kris kom 1929-1930 (Börskraschen i New York samt den efterföljande depressionen) så drabbades den tyska ekonomin extra hårt eftersom den var så starkt kopplad till den amerikanska ekonomin. Återigen var det framförallt den tyska medelklassen som drabbades. Denna gång ser vi resultatet politiskt – NSDAP fick deras (och många andra tyskars) röster. De hade nu helt tappat tilltron till den tyska demokratin.*

Nästa del av diskussionen kommer sedan behandla det utrikespolitiska läget. Här knyter man samman den tyska aggressiva utrikespolitiken med eftergiftspolitiken, Nationernas Förbunds misslyckande samt Sovjetunionens brist på tillit till västmakterna vilket fick Stalin att skriva under en pakt med Nazityskland.

Sedan jämförs de långtgående orsakerna med de mer omedelbara...

SAMMANFATTNING/SLUTSATS: Slutsatsen är ofta en sammanfattning av diskussionen ovan. Man skall se till att den klart besvarar frågan som stod i inledningen...

4. Till vilken grad kan man hålla Tyskland ansvarig för Andra Världskrigets utbrott?

Denna fråga har också två stycken klara delar – du skall beskriva varför Tyskland anses vara ansvariga för Andra Världskrigets utbrott och sedan ge några alternativ till den tyska krigsskulden.

Inledning: Fråga + outline – Här nedan följer ett exempel på hur en inledning kan se ut:

EX: *Andra världskriget bröt ut i september efter den tyska attacken på Polen. Efter kriget kom framförallt Tyskland anklagas för att ha orsakat detta krig. I detta svar så kommer jag först koncentrera mig på varför många anser att Tyskland är skyldiga bl.a. den tyska militära upprustningen samt dess aggressiva utrikespolitik under Adolf Hitler och NSDAP. Dessa delar kommer därefter jämföras med den engelska/franska eftergiftspolitiken, Nationernas Förbunds misslyckande samt Sovjetunionens roll.*

Efter inledningen så skall du sedan tydligt presentera dina huvudargument. Här görs detta i samma ordning som argumenten presenterades i inledningen:

ARGUMENT 1: En av de grundläggande orsakerna till att vi anklagar Tyskland är den tyska aggressiva militära upprustningen och dess aggressiva utrikespolitik. Hitlers förändring av ekonomin (4-årsplan under Göring), Tysklands upprustning och slutligen den nya utrikespolitiken från 1935-1936 innebar att spänningarna mellan olika länder ökade successivt i Europa... (bevis – fakta som stödjer detta påstående)

ARGUMENT 2: Storbritanniens och Frankrikes politik att ge efter för Hitlers krav anses också ligga bakom krigsutbrottet 1939... (bevis – fakta som stödjer detta påstående)...

ARGUMENT 3: Nationernas Förbunds inbyggda svagheter samt dess oförmåga att lösa de stora problemen som ställdes inför under 1930-talet är en starkt bidragande orsak till Andra Världskrigets utbrott... (bevis – fakta som stödjer detta påstående)

ARGUMENT 4: Det som kom att sätta igång själva kriget i september 1939 var den pakt som oväntat slöts mellan Nazi Tyskland och Sovjetunionen i augusti 1939... (bevis – fakta som stödjer detta påstående)

Uppräkningen av argument ovan är en mycket narrativ del – d.v.s. den består till stor del av faktakunskap. Nu behöver du diskutera/analysera argumenten. En metod att göra detta är att jämföra de olika argumenten och se hur de påverkar varandra.

DISKUSSION: Här följer ett exempel på hur Tyskland kan anklagas för Andra Världskrigets utbrott samt en del alternativ till denna fokusering på den tyska skulden till krigets utbrott...

EX: *I samband med den ekonomiska krisen 1929-1930 (börskraschen i New York samt den efterföljande depressionen) så drabbades den tyska ekonomin extra hårt eftersom den var så starkt kopplad till den amerikanska ekonomin. Det var framförallt den tyska medelklassen som drabbades. Resultatet politiskt – blev att Adolf Hitler och NSDAP fick deras (och många andra tyskars) röster. Medelklassen hade tappat tilltron till den tyska demokratin. När Hitler kom till makten så kom han att använda en allt större del av den tyska ekonomin till att bygga upp landets militära makt. Detta skapade ett allt större budgetunderskott. Ett sätt att råda bot på detta underskott vara att utvidga Tyskland. Från 1936 så ser vi därför en aggressiv tysk utrikespolitik som skapar ett allt större tyskt lebensraum...*

Nästa del av diskussionen kommer sedan behandla de alternativa orsakerna om vi inte enbart skall anklaga Tyskland. Här knyter man samman eftergiftspolitiken, Nationernas Förbunds misslyckande samt Sovjetunionens brist på tillit till västmakterna vilket fick Stalin att skriva under en pakt med Nazityskland.

Dessa alternativa orsaker jämförs hela tiden med den aggressiva tyska utrikespolitiken.

SAMMANFATTNING/SLUTSATS: Slutsatsen blir en sammanfattning av diskussionen ovan. Man skall se till att den klart besvarar frågan som stod i inledningen...

SAMMANFATTNING – VAD BEHÖVER DU TÄNKA PÅ DÅ DU BESVARAR FRÅGORNA?

1. **Disposition!** Se till att du disponerar essädelarna enligt det mönster du sett ovan
2. Ha en mycket tydlig **inledning** – fråga + en outline
3. **Argumenten** skall också vara mycket tydliga. Försök inleda varje argument (nytt stycke) med ett tydligt påstående som klart är relaterat till frågan från inledningen
4. **Diskussion/analys:** Du behöver sedan diskutera de olika argumenten så att du kommer till en slutsats
5. **Slutsatsen** är en sammanfattning av diskussionen – och den skall besvara frågan tydligt!